

Meedoen in Deurne

Armoedepreventie en minimaregelingen Deurne 2017

Datum : 8 maart 2017

Versie : versie 2.3

1.1 Inleiding

Minimabeleid gericht op armoedepreventie, meedoen in de maatschappij en stimuleren van eigen kracht en financiële zelfredzaamheid

Financiële zelfredzaamheid is niet voor iedere inwoner van Deurne een vanzelfsprekendheid. Er is een groep inwoners met een (langdurig) laag inkomen en financiële problemen, als gevolg hiervan ontstaat het risico op armoede.

Armoede wordt in de context van Deurne gezien wanneer huishoudens niet of moeilijk kunnen rondkomen van hun huishoudinkomen. Daarbij wordt armoede niet alleen beoordeeld vanuit financieel oogpunt, maar vooral ook vanuit sociaal maatschappelijk oogpunt, armoede in de zin van sociale uitsluiting.

Voor de gemeente de taak om armoede te voorkomen met inkomensondersteuning, minimaregelingen, voorlichting en preventie. Deurne kiest er voor om de praktijk leidend te laten zijn als het gaat om armoedepreventie en minimabeleid. Dit betekend gerichte ondersteuning en oplossingen bieden wanneer er bij inwoners signalen zijn van financiële problemen of (dreigende) armoede.

Uitgangspunten zijn voorkomen van sociale uitsluiting, bevorderen van maatschappelijke participatie en stimuleren van eigen kracht en financiële zelfredzaamheid. De principes 'kansen voor alle kinderen in Deurne' en 'werken moet lonen' worden hier als belangrijke pijlers aan toegevoegd.

Verbinding met het werkveld

Naast inkomensvoorzieningen en minimaregelingen is ondersteuning en begeleiding belangrijk voor een duurzame oplossing van de armoedeproblematiek. Dit krijgt vorm in de doorontwikkeling van de zorg en ondersteuning aan inwoners door het gebiedsteam van Zorg In Deurne en de Peelsamenwerking. De aanpak van schulden en preventie van armoede maken hier onderdeel van uit. Dit gebeurt in samenwerking met diverse maatschappelijke organisaties zoals GripOpSchuld, Voedselbank, Stichting Leergeld, Cratosvrienden en LEVgroep. Zij maken samen met Zorg In Deurne de verbinding met inwoners die ondersteuning nodig hebben. Onderdeel van de ontwikkeling van Zorg In Deurne is het versterken van het netwerk van al deze partijen en samen zorgen dat iedereen in Deurne mee kan doen. Waarbij vroeg-signalering een belangrijke factor is in het voorkomen dat financiële problemen uitgroeien tot problematische schulden.

Op 17 november 2016 is er door het Participatiecafé een conferentie georganiseerd rondom het thema armoede. Een conferentie waarin kennisdeling, informeren, kennismaking en netwerken centraal stond. Een belangrijke uitkomst van deze conferentie was het vergroten van het signaleren van armoede en meer en intensievere samenwerking tussen de betrokken organisaties. Vanuit het Participatiecafé en de daaraan verbonden organisaties wordt er daarom in 2017 vorm gegeven aan het versterken van het netwerk en de samenwerking.

1.2 Minima Effect Rapportage (MER)

Analyse van bestaande minimaregelingen voor ontwikkeling van nieuw beleid

In het kader van het ontwikkelen van nieuw minimabeleid en een gerichte aanpak is de keuze gemaakt om een analyse te maken van de financiële positie van de verschillende huishoudens in Deurne. Door middel van een Minima-effectrapportage (MER) van Nibud is nauwkeurig in beeld gebracht wat het effect van gemeentelijke maatregelen op de financiële positie van huishoudens is. Hiermee is er een concreet en gedetailleerd beeld van de welke groepen nu wel en welke groepen nu niet profiteren van de verschillende inkomensondersteunende maatregelen en maakt inzichtelijk welke huishoudens niet kunnen rondkomen met hun budget. Dit onderzoek heeft een sterke focus op huishoudens met kinderen, waarmee het onderzoek aansluit bij de wens van de raad om armoedeproblematiek bij kinderen zoveel mogelijk te voorkomen. De rapportage maakt duidelijk waar de problemen zich voordoen en waar met beleidskeuzes op kan worden

ingespeeld. Nibud heeft in de rapportage tevens richtinggevende adviezen opgenomen, die samen met de analyse uitgangspunt zijn voor de vorming van het minimabeleid Deurne.

Alle huishoudens in Deurne hebben voldoende inkomen voor de noodzakelijke kosten, 6 van de 11 huishoudens hebben onvoldoende inkomen voor sociale participatie.

Alle huishoudens in Deurne hebben voldoende inkomsten om de uitgaven te doen die als noodzakelijk kunnen worden beschouwd. Dit zijn onder andere de huur, energie, gemeentelijke heffingen, telefoon/internet/kabel, zorgverzekering, kleding, voeding. Een compleet overzicht kunt u terug vinden in de rapportage van Nibud.

Het bedrag dat overblijft nadat alle noodzakelijke uitgaven zijn gedaan zijn bestemd voor vrije bestedingen. Vrije bestedingen hebben voornamelijk betrekking op sociale participatie. Dit zijn kosten zoals contributies en abonnementen, bezoek ontvangen en op bezoek gaan, vakantie en uitgaan, vervoer en zakgeld voor de kinderen. Van de 11 onderzochte huishoudens hebben 6 huishoudens onvoldoende inkomsten om in de kosten rondom sociale participatie te voorzien. Hierbij zijn de tekorten bij gezinnen met kinderen en eenoudergezinnen met oudere kinderen, het grootst.

Deze en andere uitkomsten uit het onderzoek van Nibud zijn kort samengevat in bijlage 1, de volledige Minima-effectrapportage is als bijlage 4 toegevoegd.

1.3 Nieuw minimabeleid in vogelvlucht

Op basis van de uitkomsten van de MER en de adviezen van Nibud zijn de onderstaande regelingen en maatregelen tot stand gekomen. Naast het Nibud onderzoek zijn signalen vanuit het werkveld gebruikt als input en is er afstemming met de cliëntenraad geweest.

- *Gezinstoeslag: €265 extra Inkomenstoeslag voor gezinnen met kinderen*
Gezinnen met kinderen en eenoudergezinnen krijgen een jaarlijkse extra inkomenstoeslag van €265 boven op de bestaande Individuele Inkomenstoeslag. Voor deze groep wordt de inkomensnorm verruimd naar 120% van de bijstandsnorm.
- *Werktoeslag: behoud van Inkomenstoeslag bij uitstroom naar werk*
In de overgang naar werk wordt de Individuele Inkomenstoeslag voor 2 jaar gehandhaafd bij een maximum inkomen van 130% van de bijstandsnorm.
- *Voor minima is er na 1 jaar laag inkomen recht op een Inkomenstoeslag*
Na 1 jaar laag inkomen krijgen minima extra financiële ruimte vanuit de Individuele Inkomenstoeslag, bijvoorbeeld voor het doen van vervangingsinvesteringen.
- *Kansen voor alle kinderen, een hogere bijdrage en verbreding van de doelgroep van stichting Leergeld*
De bijdragen via stichting Leergeld wordt verhoogd naar € 400 per kind per jaar. De doelgroep van stichting Leergeld wordt verruimd van 110% naar 120% van de bijstandsnorm. Ook gezinnen met een laag besteedbaar inkomen door schulden komen in aanmerking voor stichting Leergeld.
- *Meedoen voor volwassenen: regeling maatschappelijke participatie voor volwassenen*
Volwassenen kunnen een vergoeding tot maximaal €250 per jaar krijgen voor deelname aan activiteiten in verenigings- of clubverband (inclusief fitness).

- *Betaalbaar en compleet verzekeren: Verlagen van de kosten voor de Collectieve Aanvullende Verzekering (CAV)*

Inwoners met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm komen in aanmerking voor deze goedkope aanvullende verzekering. De gemeentelijke bijdrage is voor 2017 verhoogd met €6.

- *Verruimen van de maaltijdvoorziening voor ouderen met zorgkosten*

De gemeentelijke bijdrage voor de maaltijdvoorziening voor ouderen met zorgkosten wordt verhoogd van €2,20 naar €5,50 per maaltijd. Hierdoor zijn er aanzienlijk minder eigen kosten.

- *Gebruik van minimaregelingen vergroten door vereenvoudigen van de toegang en communicatie.*

In Peelverband wordt er gewerkt aan het de introductie van de Inkomensverklaring, een document waarmee minima eenvoudig toegang krijgen tot minimaregelingen.

- *Financiële vaardigheden vergroten en schulden voorkomen met voorlichting en begeleiding.*

Voor minima wordt intensieve begeleiding bij (dreigende) schuldenproblematiek in de vorm van budgetbeheer, laagdrempelig beschikbaar via GripOpSchuld. Door LEV groep wordt voorlichting en praktisch cursus aanbod gegeven rondom het vergroten van financiële vaardigheden.

2. Inkomensregelingen.

Individuele Inkomenstoelage.

De Individuele Inkomenstoelage is een toeslag voor mensen/gezinnen met een langdurig laag inkomen. De toeslag is een vast bedrag dat 1 keer per jaar wordt uitgekeerd en vrij besteedbaar is. Er kunnen bijvoorbeeld vervangingsinvesteringen mee worden gedaan zoals een nieuwe koelkast of wasmachine. Door gerichte aanpassingen in de Individuele Inkomenstoelage krijgen huishoudens die nu niet uitkomen met hun geld, meer financiële ruimte.

2.1 Gezinstoeslag: extra Inkomenstoelage van € 265 per jaar voor gezinnen en de alleenstaande ouder met minderjarige kinderen en voor deze groep de inkomensnorm verruimen naar 120% bijstandsnorm

Het onderzoek van Nibud laat zien dat vooral gezinnen met kinderen te weinig budget hebben. Deze tekorten worden in het onderzoek gerelateerd aan de uitgaven voor sociale participatie. Gezinnen hebben volgens Nibud wel voldoende inkomen voor de noodzakelijke kosten. Om gezinnen met minderjarige kinderen (of 1 kind) en de alleenstaande ouder met minderjarige kinderen (of 1 kind) tegemoet te komen wordt het beleid verruimd door een extra toeslag van € 265 (op jaarbasis). Dit bedrag wordt uitgekeerd bovenop de 38% toeslag (zie tabel) die gezinnen al krijgen.

Bij gezinnen met kinderen ontstaan er tekorten op alle inkomensniveaus en is er in sommige gevallen zelfs sprake van een armoedeval bij de overgang van 110% naar 120% inkomen op bijstandsniveau.

Om de tekorten voor deze minima gezinnen op te vangen wordt de inkomensnorm voor gezinnen met minderjarig(e) kind(eren) en eenoudergezinnen met minderjarig(e) kind(eren) verruimd naar 120% van de bijstandsnorm.

Deze toeslag wordt met terugwerkende kracht, vanaf 1 januari 2017, toegekend bij vaststelling van zorg voor ten laste komend(e) minderjarig(e) kind(eren).

Overzicht bedragen Individuele Inkomenstoelag per 1-1-2017

Recht op Individuele inkomenstoelag bij: 110% *toepasselijke bijstandsnorm voor gehuwden/alleenstaande 120% toepasselijke bijstandsnorm voor gezinnen/eenoudergezinnen met minderjarig(e) kind(eren) 130% toepasselijke bijstandsnorm bij regeling werktoelag		
Toepasselijke bijstandsnorm IIT**		Toelag 38% van de toepasselijke bijstandsnorm + gezinstoelag
Gezin met minderjarig(e) kind(eren)	€ 1404	€ 535,-- + € 265
Gehuwden	€ 1404	€ 535,--
Alleenstaande ouder met minderjarig(e) kind(eren)	90% van € 1404	€ 480,-- + € 265
Alleenstaande	70% van € 1404	€ 373,--

*Voor het bepalen van het recht op de Individuele inkomenstoelag wordt de bijstandsnorm Participatiewet als uitgangspunt gehanteerd. Overzicht van de bijstandsnormen zijn terug te vinden in bijlage 2.

**Voor bepalen van de hoogte van de Individuele Inkomenstoelag wordt de bijstandsnorm gehuwden Participatiewet gehanteerd.

2.2 Werktoelag: uitstroom naar werk wordt financieel ondersteund door het behoud van 2 jaar inkomenstoelag tot maximaal 130% bijstandsnorm

Werken zorgt ervoor dat de economische zelfstandigheid groeit en is daarnaast een belangrijke factor voor het sociaal en maatschappelijk leven van mensen. De toeliding naar werk is daarom een belangrijk onderdeel in de preventie van armoedeproblematiek. Een negatief effect van uitstroom naar werk is de kans op een armoedeval, mede doordat het recht op de Individuele Inkomenstoelag komt te vervallen. Door deze Werktoelag wordt bij de uitstroom en de overgang naar werk rekening gehouden met een overgangsperiode waarin kosten vaak stijgen en bij een geringe inkomensstijging deze moeilijk gedragen kunnen worden.

Wanneer de uitstroom richting werk een beperkte inkomensstijging betekent, wordt hier rekening mee gehouden door een geleidelijke afbouw van de Individuele Inkomenstoelag. Dit wordt geregeld door het ophogen van de inkomensgrens voor de toelag van 110% naar 130% van de bijstandsnorm. Deze verhoging is nadrukkelijk bedoeld als een overgang voor het verzachten van het wegvallen van de inkomenstoelag.

De overgangsperiode is 2 volledige kalenderjaren, zodat er recht is op 2 jaar een volledige toelag, zolang het inkomen onder de 130% van de bijstandsnorm is. In deze periode kan er gewerkt worden aan opbouw van een eigen financiële buffer. Door deze maatregel wordt een armoedeval in veel gevallen voorkomen. (Armoedeval: Een daling van het besteedbaar inkomen door het wegvallen van inkomensondersteuning bij een stijging van het inkomen.) Deze regeling wordt toegepast bij mensen die langer dan een jaar in de uitkering hebben gezeten en daarmee vallen binnen de doelgroep voor de Individuele Inkomenstoelag.

2.3 De Individuele Inkomenstoelage (voor gezinnen) na 1 jaar laag inkomen beschikbaar stellen

In de huidige verordening is de Individuele Inkomenstoelage van toepassing bij een langdurig laag inkomen van minimaal 3 jaar (bij 110% bijstandsnorm).

Om minima in een eerder stadium tegemoet te komen wordt deze periode aangepast naar 1 jaar. Vooral gezinnen en de eenoudergezinnen met oudere (minderjarige) kinderen, hebben iedere maand een tekort op hun budget. Door deze maatregel wordt er voorkomen dat mensen een lange periode moeten wachten voordat er extra financiële ruimte is, bijvoorbeeld voor het doen van vervangingsinvesteringen.

3 Regelingen maatschappelijke participatie

3.1 Kansen voor alle kinderen: Verhogen van de bijdrage van stichting Leergeld en verruimen van de doelgroep.

Kansen voor alle kinderen

Voor kinderen is het van belang dat ze in de fase van opgroeien kunnen ontwikkelen. Hiervoor moeten kinderen zoveel als mogelijk kunnen meedoen aan sociaal en maatschappelijk activiteiten. Deurne wil waar dat kan, zorgen dat armoede problematiek niet in de weg staat van de ontwikkeling van het kind. Ook vanuit Rijksbeleid wordt er in toenemende mate aandacht gegeven aan het meedoen van kinderen uit minima gezinnen. Het kabinet stelt voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen structureel € 100 miljoen beschikbaar vanaf 2017 (kamerbrief 'Kansen voor alle kinderen').

Stichting Leergeld

Door het hele land is Stichting Leergeld actief en realiseert dat kinderen en jongeren wel kunnen meedoen, ook wanneer de financiële situatie van ouders dit niet toelaat. Ook in Deurne is stichting Leergeld actief en helpt gezinnen door bij te dragen aan de kosten die ouders niet kunnen dragen. Voorbeelden zijn schoolse activiteiten als schoolkampen/reisjes, ouderbijdragen, schoolmaterialen, lidmaatschap van een sportclub, van scouting, zwemlessen, ballet of muziek of aanschaf van laptop, fiets of sportkleding.

Verhogen van de bijdrage per kind naar €400, verruimen van de inkomensgrens naar 120% van de bijstandsnorm en stichting Leergeld ook voor gezinnen met een laag besteedbaar inkomen

Het Nibud onderzoek laat zien dat gezinnen met kinderen en eenoudergezinnen met oudere (minderjarige) kinderen een fors tekort hebben op hun begroting voor uitgaven op het gebied van sociale en maatschappelijke participatie.

Om deze gezinnen extra tegemoet te komen wordt de financiële bijdrage per kind verhoogd van € 200,-, naar € 400,- per kind per jaar.

Om meer gezinnen in Deurne tegemoet te komen wordt als tweede maatregel de inkomensgrens verruimd van 110% naar 120% van de bijstandsnorm.

Als 3^e maatregel worden ook gezinnen met een laag besteedbaar inkomen toegelaten tot deze regeling.

Inkomensgrens verhogen waardoor meer kinderen mee kunnen doen

Op dit moment is de minimaregeling 'participatie voor schoolgaande kinderen' die wordt uitgevoerd door stichting Leergeld voor kinderen in gezinnen met een inkomensgrens tot 110% van de bijstandsnorm. Het Nibud onderzoek laat zien dat ook gezinnen met kinderen tot 120% van de bijstandsnorm te weinig budget hebben voor uitgaven op het gebied van sociale participatie. Om deze gezinnen tegemoet te komen wordt de inkomensgrens verruimd van 110% naar 120% van de bijstandsnorm.

Gezinnen met een laag besteedbaar inkomen toelaten tot stichting Leergeld, waardoor meer kinderen mee kunnen doen

Er is een groep kinderen die opgroeit in een gezin met een lager besteedbaar inkomen, bijvoorbeeld door financiële verplichtingen en/of schulden in combinatie met verlies van een baan van een van de ouders. Om te voorkomen dat deze kinderen langs de zijlijn blijven staan, wordt ook deze groep tot de doelgroep van Stichting Leergeld gerekend. De berekening van het besteedbaar inkomen wordt door stichting Leergeld uitgevoerd. Hiervoor wordt de samenwerking met de volgens voedselbank gezocht, die al ruime ervaring hebben in het vaststellen van het besteedbaar inkomen.

3.2 Nieuwe regeling maatschappelijke participatie voor volwassenen

Deelname aan activiteiten buiten het eigen huis en buiten de eigen sociale kring, zoals sociaal culturele activiteiten met een recreatief, creatief, educatief of sportief karakter zijn van grote waarde voor individu en samenleving. Hiermee kan sociale uitsluiting worden voorkomen en deelname aan dit soort activiteiten kan een activerende werking hebben waardoor ook andere stappen in het meedoen aan de samenleving worden gezet. Het Nibud onderzoek laat zien dat de kosten voor sociale activiteiten moeilijk gedragen kunnen worden door minima.

Om de maatschappelijke participatie te bevorderen en de financiële drempel om mee te doen te verlagen is er een regeling voor volwassenen ingesteld. De regeling vergoed kosten voor sociaal, culturele en sportieve activiteiten. Volwassenen kunnen per kalenderjaar een vergoeding van € 250,- ontvangen voor deelname aan activiteiten bijvoorbeeld in verenigings- of clubverband (inclusief fitness) en de kosten die dat met zich mee brengt. De inkomensgrens voor deze regeling is 120% van de bijstandsnorm. De uitvoering van deze regeling zal in samenwerking met stichting Leergeld worden georganiseerd.

Bibliotheekpas voor minima

Een onderdeel van deze regeling is de reeds bestaande bibliotheekpas voor minima. Deze regeling is in samenwerking met de bibliotheek vorm gegeven. Volwassenen kunnen voor €12 per jaar een abonnement bij de bibliotheek afsluiten.

4 Maatwerkregelingen

Met de gemeentelijke maatwerkregeling wordt beoogd om de inwoners met (hoge) zorgkosten financieel tegemoet te komen.

4.1 Verhogen van de bijdrage aan de gemeentelijke bijdrage aan de Collectieve Aanvullende Verzekering (CAV)

Voor minima wordt een Collectieve Aanvullende Verzekering (CAV) aangeboden via CZ zorgverzekeraar. Inwoners met een inkomen tot 120% van het bijstandsniveau komen in aanmerking voor deze goedkope aanvullende verzekering. De gemeentelijke bijdrage is voor 2017 verhoogd met €6. Vanwege de gezamenlijke inkoop van de Peel 6 gemeenten bij CZ is er tevens een collectiviteitskorting van 7% op de nominale premie, de premie voor het basispakket.

Het Nibud adviseert de gemeente de collectieve zorgverzekering actief te promoten zodat iedereen die er recht op heeft van dit dekkingsvoordeel gebruik kan maken en minder aanspraak hoeft te maken op de bijzondere bijstand.

CZ / 2017	Gemeentepakket 'Extra'	Gemeentepakket 'Extra uitgebreid'
Premie basis* + aanvullende verzekering	€ 150,95	€ 159,75
Korting CZ op basisverzekering	-€ 10,56	-€ 11,18
Gem. bijdrage op aanvullende verzekering	-€ 21,00	-€ 29,00
Totale kosten	€ 119,38	€ 119,57 € 38,50**

* De eventuele premieverhoging van de basisverzekering wordt voor de lage inkomens gecompenseerd via een verhoging van de zorgtoeslag.

** Gespreide betaling eigen risico € 385,- in 10 termijnen. Het niet verbruikte eigen risico wordt achteraf weer terug betaald.

Door het verhogen van de gemeentelijke bijdrage en de verwachte toename van het aantal deelnemers ontstaan een aantal voordelen

- Een betere verzekeringsmogelijkheid voor de meest kwetsbare inwoners in onze gemeente waardoor meer mensen goed verzekerd zijn en zorg mijdend gedrag wordt tegen gegaan;
- Er zullen minder aanvragen zijn voor bijzondere bijstand en de Wmo omdat bepaalde kosten zijn meeverzekerd;
- Naast de gemeentelijke vergoeding op de eigen bijdrage geeft CZ een korting van circa 7% op premie voor de basisverzekering;
- Meeverzekerde Wmo- en bijzondere bijstandsvoorzieningen komen laagdrempeliger beschikbaar. Het aanvragen gaat eenvoudiger en er is wellicht minder schaamte;
- Voor zorgverzekeraars geldt, behoudens premieachterstand, de acceptatieplicht voor zowel de basisverzekering als de aanvullende verzekering. Bij een reguliere aanvullende verzekering geldt de acceptatieplicht niet;
- Algemeen wordt de inkomenspositie van minima door deze regeling verbeterd;

4.2 *Verruimen van de bijdrage maaltijdvoorziening voor ouderen met zorgkosten*
 Nibud concludeert dat alleenstaande ouderen met een zorgvraag, bij het gebruik van de maaltijdvoorziening €70,95 eigen kosten heeft bij 5 maaltijden per week (€3,30 per maaltijd). Dit zijn de kosten nadat de huidige gemeentelijke vergoeding voor de maaltijdvoorziening van €2,20 in mindering is gebracht. De alleenstaande ouderen met een zorgvraag hebben (in tegenstelling tot paren met een zorgvraag) een tekort op de begroting van maximaal €38 per maand (bij 100% van de bijstandsnorm). Dit komt mede doordat zij meerkosten hebben vanwege de maaltijdvoorziening. Om deze groep inwoners tegemoet te komen wordt de bijdrage aan de maaltijdvoorziening verhoogd naar €5,50 per maaltijd. De inkomensnorm wordt verhoogd van 110% naar 120% bijstandsnorm, vooral om alleenstaande ouderen die bij 120% bijstandsnorm ook een tekort op hun begroting hebben, tegemoet te komen. Hierdoor zijn er geen eigen kosten en wordt de financiële positie van deze groep kwetsbare ouderen verbeterd.

5 Gebruik van minimaregelingen vergroten.

Inwoners zijn beter geïnformeerd en hebben op een eenvoudige en laagdrempelige manier toegang tot minimaregelingen.

In 2017 starten met de Inkomensverklaring en de diverse minimaregelingen hieraan koppelen en communiceren.

Alle inwoners in Deurne die tot de doelgroep minima behoren krijgen een Inkomensverklaring met de vermelding van hun inkomensniveau. Met het inkomensniveau kan er eenvoudig bekeken worden voor welke minima-regelingen iemand in aanmerking komt. Hiermee is deze verklaring ook een goed middel om de verschillende regelingen onder de aandacht van minima te brengen. De communicatie en voorlichting over minimaregelingen maakt een belangrijk onderdeel uit van de effectiviteit van de Inkomensverklaring en vormt een belangrijk onderdeel in de verdere uitwerking. De uitwerking van de Inkomensverklaring wordt in samenwerking met de Peelgemeenten vorm gegeven en zal medio 2017 geïntroduceerd worden. Een voorbeeld van een inkomensverklaring is als bijlage 3 toegevoegd.

6. Financiële vaardigheden vergroten en voorkomen van schulden

Om de financiële zelfredzaamheid van inwoners te vergroten en schulden problematiek te voorkomen of op te lossen wordt er naast de regionale Schulddienstverlening (Wet Gemeentelijke Schulddienstverlening), lokaal vorm gegeven aan preventie van schuldenproblematiek.

6.1 Uitbreiding lokale schulddienstverlening GripOpSchuld

Er is voor 2017 extra subsidie verstrekt aan GripOp Schuld voor de uitbreiding van hun dienstverlening met budgetbeheer. Budgetbeheer van GripOpSchuld wordt kosteloos toegankelijk voor inwoners van Deurne met een inkomen tot maximaal 120% van de bijstandsnorm. Ook mensen met een laag besteedbaar inkomen kunnen aanspraak doen op de dienstverlening van GripOpSchuld. Het budgetbeheer van GripOpSchuld is een voorliggende voorziening waardoor de kosten van bijzondere bijstand voor budgetbeheer naar verwachting aanzienlijk zullen dalen.

6.2 Voorlichting door LEVgroep

Vanwege de risico's op schulden en om armoede te voorkomen is het belangrijk om ook vanuit welzijnswerk laagdrempelig aandacht te hebben voor financiën. Het cursusaanbod van LEV groep bestaat uit omgaan met geld, budgetteren en vergroten van financiële vaardigheden. Ook het digitaal betalingsverkeer, het aanvragen van toeslagen e.d. maakt onderdeel uit. In 2017 wordt het aanbod gecontinueerd, geëvalueerd en waar nodig verder aanscherpen of uitgebreid.

7. Financieel overzicht Minimabeleid Deurne 2017 en verder

Begroting	Realisatie 2016	Verwachte realisatie 2017 en verder
Individuele Inkomenstoelage	€ 62.000	€ 92.000
StLeergeld kind pakketten	€ 30.000	€ 120.000
StLeergeld exploitatie	€ 11.800	€ 32.000
Maatschappelijke participatie	0	€ 30.000
GripOpSchuld	€ 23.720	€ 135.720
CAV	€ 102.000	€ 152.000
maaltijdvoorziening	€ 1.830	€ 5.000
Overige kosten communicatie en uitvoering	0	€ 10.000
Totaal	€ 231.350	€ 576.720
Benodigd extra budget		€ 345.370

Dekking extra uitgaven		
Extra inkomsten Rijk Kind-pakketten (stLeergeld)	0	€ 123.797
Structureel overschot BMS budget	0	€ 365.000
Totaal		€ 488.797

De verwachte jaarlijkse realisatie voor 2017 en verder is een prognose op basis van realisatie in het verleden en de doorrekening van het nieuwe beleid. Een aantal regelingen zijn 'open eind' regelingen waardoor de realisatie hoger kan uitvallen dan nu in het overzicht is opgenomen. Het is daarom raadzaam om de ruimte in het BMS budget voor de uitvoering van het minimabeleid, de komende jaren te handhaven.

Overzicht verwachte extra uitgaven nieuw minimabeleid

Individuele Inkomenstoelage

Extra budget voor gezinstoelage, werktoelage en verkorten instroomperiode (van 3 naar 1 jaar 'langdurig laag inkomen') € 30.000

StLeergeld

Extra budget verruimen doelgroep en verhogen bijdrage kind-pakketten € 90.000
 Extra subsidie exploitatie (uitbreiding taken / professionalisering) € 20.000

Maatschappelijke participatie volwassenen € 30.000

GripOpSchuld

exploitatiekosten van de vrijwilligersorganisatie € 23.720
 2 functionarissen voor budgetbeheer en coördinatie € 112.000

Collectieve Aanvullende Verzekering (CAV)

Meerkosten door verhogen van de gemeentelijke bijdrage
 En verwachte verhoogde instroom van 10% € 50.000

Overige kosten communicatie en uitvoering

Kosten voor Inkomensverklaring, Communicatie vormgeving e.d. € 10.000

Meerjarenbegroting Bijzondere bijstand, Minima-regelingen en Schulddienstverlening.

Omschrijving activiteit	2016	2017	2018	2019	2020
Uitvoeringskosten BMS	495.000	370.000	370.000	370.000	370.000
Bijzondere bijstand	425.700	425.700	425.700	425.700	425.700
Maatwerkregeling	507.000	401.000	401.000	401.000	401.000
Individuele inkomenstoelage	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000
Lokale initiatieven BMS taken	58.822	158.822	158.822	158.822	158.822
Individuele studietoelage	16.000	25.000	29.000	29.000	29.000
Subtotaal lasten Minimabeleid en schulddienstverlening	1.572.522	1.450.522	1.454.522	1.454.522	1.454.522

BIJLAGEN

Bijlage 1 samenvatting Minima-effect Rapportage Nibud

Bijlage 2 Bijstandsnormen Participatiewet

Bijlage 3 Inkomensverklaring (voorbeeld)

Bijlage 4 Minima-effect Rapportage Nibud

Bijlage 1 samenvatting Minima-effectrapportage Nibud

Door middel van een Minima effect rapportage (MER) van Nibud is nauwkeurig in beeld gebracht wat het effect van gemeentelijke maatregelen op de financiële positie van huishoudens is.

Nibud heeft de volgende 11 huishoudens onderzocht:

- a. alleenstaande onder de AOW-gerechtigde leeftijd;
- b. alleenstaande oudere (AOW-gerechtigd);
- c. eenoudergezin met twee jonge kinderen (3 en 5 jaar);
- d. eenoudergezin met twee oudere kinderen (14 en 16 jaar);
- e. paar zonder kinderen;
- f. ouder paar (AOW-gerechtigd);
- g. paar met twee jonge kinderen (3 en 5 jaar);
- h. paar met twee oudere kinderen (14 en 16 jaar);
- i. paar met twee kinderen (16 en 21 jaar);
- j. oudere alleenstaande met zorgvraag;
- k. ouder paar met een zorgvraag.

Daarbij zijn 3 inkomensniveaus gebruikt:

- Netto minimum inkomen, 100% van de bijstandsnorm Participatiewet of AOW
- 110% van het netto minimum inkomen
- 120% van het netto minimum inkomen

Het kan voor komen dat een huishouden met een inkomen op 120 procent van het minimum hiervan minder overhoudt dan een huishouden op 110 procent van het minimum, omdat de eerste groep huishoudens buiten de regelingen voor financiële ondersteuning valt. Dit rapport maakt dit effect, de armoedeval, inzichtelijk.

Voldoende inkomen voor noodzakelijke kosten

Alle huishoudens in Deurne hebben voldoende inkomsten om alle uitgaven te doen die als noodzakelijk kunnen worden beschouwd. Dit zijn de huur, energie, gemeentelijke heffingen, telefoon/internet/kabel, zorgverzekering incl. eigen risico, overige verzekeringen, schoolkosten, kinderopvang, kleding, inventaris, voeding, was- en schoonmaakmiddelen, persoonlijke verzorging, vervoerskosten en fiets.

Onvoldoende inkomen voor de kosten sociale participatie

Het bedrag dat overblijft nadat alle noodzakelijke uitgaven zijn gedaan zijn bestemd voor vrije bestedingen. Vrije bestedingen hebben voornamelijk betrekking op sociale participatie. Dit zijn kosten zoals contributies en abonnementen, bezoek ontvangen, op bezoek gaan, vakantie en uitgaan, vervoer, zakgeld voor de kinderen, kosten van een huisdier. Naast voorstaande kosten zijn hier ook de kosten voor woon-werk verkeer opgenomen.

Huishoudens met een tekort op hun begroting voor sociale participatie.

In onderstaand overzicht staan de huishoudens met een tekort op hun begroting voor vrije besteding (sociale participatie), het bedrag dat overblijft na alle noodzakelijke uitgaven. De aangegeven tekorten zijn per maand. In dit overzicht is er van uitgegaan dat de huishoudens gebruik maken van alle inkomensvoorzieningen inclusief de inkomenstoelage.

Op pagina 16, 17 en 22 van de Minima-effectrapportage staat het volledige overzicht van de verschillende huishoudtypen.

a. alleenstaande onder de AOW-gerechtigde leeftijd;

- bij 100% van de bijstandsnorm een tekort van €21,
- bij 110% van de bijstandsnorm een tekort van €17,
- bij 120% van de bijstandsnorm is er geen tekort.

d. eenoudergezin met twee oudere kinderen (14 en 16 jaar);

- bij 100% van de bijstandsnorm een tekort van €108,
- bij 110% van de bijstandsnorm een tekort van €79,
- bij 120% van de bijstandsnorm een tekort van €81.

Er is hier sprake van een (kleine) armoedeval. Inkomensvoorzieningen zoals de individuele inkomenstoelage zijn niet van toepassing op het inkomensniveau van 120%.

e. paar zonder kinderen;

- bij 100% van de bijstandsnorm een tekort van €32,
- bij 110% van de bijstandsnorm een tekort van €29,
- bij 120% van de bijstandsnorm een tekort van €24.

g. paar met twee jonge kinderen (3 en 5 jaar);

- bij 100% van de bijstandsnorm een tekort van €82,
- bij 110% van de bijstandsnorm een tekort van €77,
- bij 120% van de bijstandsnorm een tekort van €95.

Er is hier sprake van een (relatief kleine) armoedeval van 110% naar 120%.

Inkomensvoorzieningen zoals de individuele inkomenstoelage zijn niet van toepassing op het inkomensniveau van 120%.

h. paar met twee oudere kinderen (14 en 16 jaar);

- bij 100% van de bijstandsnorm een tekort van €260,
- bij 110% van de bijstandsnorm een tekort van €256,
- bij 120% van de bijstandsnorm een tekort van €274.

Er is hier sprake van een armoedeval van 110% naar 120%. Inkomensvoorzieningen zoals de individuele inkomenstoelage zijn niet van toepassing op het inkomensniveau van 120%.

j. oudere alleenstaande met zorgvraag;

- bij 100% van de bijstandsnorm een tekort van €38,
- bij 110% van de bijstandsnorm een tekort van €31,
- bij 120% van de bijstandsnorm een tekort van €26.

Eenoudergezin.

Een eenoudergezin met jonge kinderen (3 & 5 jaar) heeft geen tekort, heeft zelfs in verhouding tot andere huishoudens een hoog besteedbaar inkomen, onder andere door de hoge kinderopvangtoelage en de extra toeslag in het kindgebonden budget (de alleenstaande ouderkop). Een eenoudergezin met 2 oudere kinderen (14 & 16 jaar) heeft wel een tekort op alle inkomensniveaus, doordat oudere kinderen meer geld kosten voor voeding, kleding en onderwijs. Er is sprake van een (kleine) armoedeval bij de overgang van 110% naar 120% inkomen op bijstandsniveau.

Paar met kinderen.

Bij gezinnen met kinderen ontstaan er tekorten op alle inkomensniveaus en is er sprake van een armoedeval bij de overgang van 110% naar 120% inkomen op bijstandsniveau. Een uitzondering zijn gezinnen met oudere kinderen (16 & 21 jaar) waarvan 1 van de kinderen al volwassen is.

Ouderen met een zorgvraag

De alleenstaande ouderen met een zorgvraag hebben een tekort op de begroting, in tegenstelling tot een ouder paar die goed uitkomen met hun budget. Dit komt mede doordat bepaalde kosten zoals de kosten voor maaltijdvoorziening in verhouding duurder zijn voor een alleenstaande dan voor een ouder paar.

Adviezen Nibud

- ondersteun mensen die moeite hebben met hun financieel beheer;
- stimuleer het gebruik van minimaregelingen en vereenvoudig de toegang;
- maak afspraken met de woningcorporatie over hoogte van huur en huurstijging voor huishoudens met een laag inkomen;
- stimuleer het gebruik van de CAV en het daaraan verbonden dekkingsvoordeel;
- Nibud adviseert individuele inkomenstoelage te handhaven en voor mensen die uitstromen naar betaald werk in de overgang financieel te ondersteunen door een geleidelijke afbouw van de Individuele inkomenstoelage (armoedeval bij overgang 110% naar 120% voorkomen);
- aparte hogere individuele inkomenstoelage voor gezinnen met kinderen;
- gebruik stLeergeld stimuleren;
- laagdrempelige toegang sociale en culturele activiteiten voor kinderen d.m.v. gratis toegang;

Bijlage 2. Bijstandsnormen Participatiewet 2017

Onderstaande normen gelden per maand en zijn afkomstig uit [artikel 20](#), [artikel 21](#), [artikel 22](#) en [artikel 23 Participatiewet](#). De normen gelden per 1 januari 2017. De afkorting vt staat voor vakantietoeslag als bedoeld in [artikel 19 lid 3 Participatiewet](#).

Jongerennormen ([artikel 20 Participatiewet](#))

Personen zonder ten laste komende kinderen (lid 1)	exclusief vt	vt (5,0%)	inclusief vt
a. alleenstaande 18, 19 of 20 jaar	€ 230,47	€ 12,13	€ 242,60
b. gehuwden, beide 18, 19 of 20 jaar	€ 460,94	€ 24,26	€ 485,20
c. gehuwden, één 18, 19 of 20, ander 21+	€ 897,36	€ 47,23	€ 944,59

Personen met ten laste komende kinderen (lid 2)	exclusief vt	vt (5,0%)	inclusief vt
a. alleenstaande ouder 18, 19 of 20 jaar	€ 230,47	€ 12,13	€ 242,60
b. gehuwden, beide 18, 19 of 20 jaar	€ 727,70	€ 38,30	€ 766,00
c. gehuwden, één 18, 19 of 20, ander 21+	€1.164,12	€ 61,27	€1.225,39

Normen 21 tot pensioengerechtigde leeftijd (artikel 21 Participatiewet)	exclusief vt	vt (5,0%)	inclusief vt
a. alleenstaande of alleenstaande ouder die niet samenwonend is met 1 of meer volwassenen	€ 933,65	€ 49,14	€ 982,79
b. gehuwden, samenwonend met echtgenoot, beide jonger dan pensioengerechtigde leeftijd	€ 1333,78	€ 70,20	€1.403,98

Normen pensioengerechtigden (artikel 22 Participatiewet)	exclusief vt	vt (5,0%)	inclusief vt
a. alleenstaande of alleenstaande ouder die niet samenwonend is met 1 of meer volwassenen	€ 1048,93	€ 55,21	€1.104,14
b. gehuwden, die niet met een andere meerderjarige persoon dan de echtgenoot in dezelfde woning hun hoofdverblijf hebben; beiden pensioengerechtigd	€ 1432,66	€ 75,40	€1.508,06
c. gehuwden die niet met een andere meerderjarige persoon dan de echtgenoot in dezelfde woning hun hoofdverblijf hebben; één pensioengerechtigd, ander niet	€1.432,66	€ 75,40	€1.508,06

Bijlage 3 Inkomensverklaring

Geachte

U krijgt als inwoner van de gemeente Deurne deze gemeentelijke inkomensverklaring. Met dit document informeren wij u over de hoogte van uw inkomen zoals dat bij de gemeente Helmond bekend is. U kunt deze inkomensverklaring gebruiken als u gebruik wilt maken van speciale voorzieningen van instellingen zoals Stichting Leergeld. Een compleet overzicht van de aangesloten instellingen vindt u op www.zorgindeurne.nl

Er zijn in Deurne twee versies van de inkomensverklaring mogelijk:

- Verklaring inkomen "tot 110% van de bijstandsnorm" (de norm die geldt voor u of uw gezin)
- Verklaring inkomen "tot 120% van de bijstandsnorm" (de norm die geldt voor u of uw gezin)

Op basis van de gegevens die bij ons bekend zijn is een inkomen "tot **110%** van de bijstandsnorm" van toepassing op de onderstaande persoon of personen:

De heer	Geboortedatum:
Mevrouw	Geboortedatum:
Kind:	Geboortedatum:

Of

Op basis van de gegevens die bij ons bekend zijn is een inkomen "tot **120%** van de bijstandsnorm" van toepassing op de onderstaande persoon of personen:

De heer	Geboortedatum:
Mevrouw	Geboortedatum:
Kind:	Geboortedatum:

Hoe werkt het?

Bewaar deze inkomensverklaring zorgvuldig en neem deze mee naar de instelling als u in aanmerking wilt komen voor een voorziening voor uzelf of (leden van) uw gezin. U kunt gevraagd worden om uw identiteitsbewijs te tonen.

Deze inkomensverklaring is geldig van **10 januari 2017 tot 10 januari 2018**. Ruim voordat de geldigheid van de inkomensverklaring verloopt wordt automatisch opnieuw beoordeeld of u nog binnen de doelgroep valt. Indien nodig worden bij u (inkomens)gegevens opgevraagd.

Vragen?

Heeft u nog vragen of wilt u nadere informatie? Neemt u gerust contact op met Zorg In Deurne / Peelgemeenten / Senzer. telefoonnummer..... U kunt op werkdagen bellen tussen 8.30 en 17.00 uur.

Met vriendelijke groet,

namens burgemeester en wethouders van de gemeente Deurne,

Naam Consulent

Consulent Bijzondere Bijstand

Op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens kunt u inzage en eventueel verbetering vragen van over u opgenomen gegevens in de registraties

Bijlage 4 Minima-effectrapportage Nibud